

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2014. május 15.
(OR. en)

2012/0260 (COD)
LEX 1536

PE-CONS 65/1/14
REV 1

DENLEG 63
AGRI 190
SAN 126
ENV 251
CODEC 735

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE A MÉZRŐL SZÓLÓ 2001/110/EK
TANÁCSI IRÁNYELV MÓDOSÍTÁSÁRÓL

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
2014/63/EU IRÁNYELVE

(2014. május 15.)

a mézről szóló 2001/110/EK tanácsi irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

¹ HL C 11., 2013.1.15., 88. o.

² Az Európai Parlament 2014. április 16-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. május 8-i határozata.

mivel:

- (1) A 2001/110/EK tanácsi irányelv¹ fogalommeghatározása szerint a méz az *Apis mellifera* méhek által előállított természetes édes anyag. A méz elsődlegesen különféle cukrokból, túlnyomórészt fruktózból és glükózból, valamint egyéb anyagokból (mint pl. szerves savakból, enzimekből és a begyűjtött mézből kivont szilárd részecskékből) áll. A 2001/110/EK irányelv azzal védi a méz természetes jellegét, hogy korlátozza az olyan emberi beavatkozást, amelynek révén a méz összetétele megváltozhat. Így különösen a 2001/110/EK irányelv tiltja élelmiszer-összetevők (köztük élelmiszer-adalékanyagok), valamint mézen kívül egyéb anyagok mézhez való hozzáadását. Hasonlóképpen tiltja az irányelv a méz bármely alkotóelemének – köztük a virágpornak – a kivonását, kivéve, ha ez idegen anyagok eltávolításakor elkerülhetetlen. Ezek a követelmények összhangban állnak a Codex Alimentarius mézre vonatkozó előírásával (Codex Stan 12-1981).
- (2) A virágpór a 2001/110/EK irányelvben a méz összetételére vonatkozóan meghatározott kritériumok részét képezi. A rendelkezésre álló bizonyítékok, köztük empirikus és tudományos adatok megerősítik, hogy a mézben a méheknek köszönhetően van jelen a virágpór. A virágporszemcsék behullanak a nektárba, amelyet a méhek összegyűjtenek. A virágporszemcséket tartalmazó nektárt a méhek a kaptárban mézzé alakítják. A rendelkezésre álló adatok szerint további virágpór kerülhet a mézbe a méh szőréről, a kaptár levegőjében lévő virágporból, valamint a méhek által azon lépsejteken tárolt virágporból, amelyek véletlenül kinyílnak, amikor az élelmiszeripari szereplők a mézpergetést végzik. Ebből következően elmondható, hogy a virágpór a méhek tevékenységének eredményeként jut be a kaptárba, és természetesen van jelen a mézben, tekintet nélkül arra, hogy az élelmiszeripari szereplő pergeti-e a mézet. Emellett a 2001/110/EK irányelv tiltja azt, hogy az élelmiszeripari szereplők szándékosan adjanak virágpórt a mézhez.

¹ A Tanács 2001. december 20-i 2001/110/EK irányelve a mézről (HL L 10., 2002.1.12., 47. o.).

- (3) Az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ értelmében „összetevő” minden anyag, amelyet élelmiszer előállításánál vagy elkészítésénél használnak fel, és a késztermékben még jelen van, akár módosult formában is. E meghatározás értelmében a fogalom kiterjed arra is, hogy az anyagot az élelmiszer előállításánál vagy elkészítésénél szándékosan használják fel. Tekintettel a méz természetes jellegére és különösen a mézre jellemző alkotóelemek előfordulásának természetes eredetére, virágpór, amely a mézre jellemző természetes alkotóelem, nem tekinthető a méz összetevőjének az 1169/2011/EU rendelet értelmében.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. október 25-i 1169/2011/EU rendelete a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304, 2011.11.22., 18.o.)

- (4) Ez az irányelv nem érinti az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ géntechnológiával módosított virágport tartalmazó mézre történő alkalmazását, mivel az ilyen méz a rendelet értelmében géntechnológiával módosított szervezetekből készült élelmiszernek minősül. A C-442/09. sz. Karl-Heinz Bablok és mások kontra Freistaat Bayern ügyben² az Európai Unió Bírósága úgy ítélte meg, hogy az 1829/2003/EK rendelet alkalmazását meghatározó kritérium – annak (16) preambulumbekzdése szerint – az, hogy az élelmiszerben jelen van-e a géntechnológiával módosított alapanyagból származó anyag. A géntechnológiával módosított virágport tartalmazó mézet ezért az 1829/2003/EK rendelet 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében „(részben) GMO-kból előállított élelmiszernek” kell tekinteni. Ezért egy olyan rendelkezés meghatározása, amely szerint a virágpor nem összetevője a méznek, nem érinti a Bíróság C-442/29. sz. ügyben levont azon következtetését, hogy a géntechnológiával módosított virágport tartalmazó méz az 1829/2003/EK rendelet hatálya alá tartozik, különös tekintettel a forgalomba hozatal megelőző engedélyeztetéssel, a felügyelettel és adott esetben a címkézéssel kapcsolatos követelményekre.
- (5) Az 1829/2003/EK rendelet címkézési követelményei értelmében a géntechnológiával módosított virágpornak a mézben való jelenlétét nem kötelező feltüntetni a méz címkéjén az alábbi feltételek teljesülése esetén: az ilyen virágpor nem haladja meg a méz 0,9%-át és jelenléte véletlen vagy technikailag elkerülhetetlen. Emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³ lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy elkerülhető legyen a géntechnológiával módosított szervezetek mézben való nem szándékos előfordulása.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK rendelete a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról (HL L 268., 2003.10.18., 1. o.).

² 2011 ECR I-07419.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. március 12-i 2001/18/EK irányelve a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

- (6) A 2011/110/EK irányelv szerint ha a méz több tagállamból vagy harmadik országból származik, a származási országok kötelező feltüntetését – az esetnek megfelelően – az alábbi elnevezések egyikével lehet helyettesíteni: „EK-országokból származó mézkeverék”, „EK-n kívüli országokból származó mézkeverék”, „EK-országokból és EK-n kívüli országokból származó mézkeverék”. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően az Európai Unió az Európai Közösség helyébe lépett, és annak jogutódja lett. Ezért helyénvaló, hogy a vonatkozó címkézési előírásokat oly módon pontosítsák, hogy azokban az „EK” helyett az „EU”-ra történő hivatkozás szerepeljen.
- (7) A 2001/110/EK irányelv hatáskörrel ruházta fel a Bizottságot az említett irányelv bizonyos rendelkezéseinek végrehajtására, így különösen hatáskörrel ruházta fel a Bizottságot olyan intézkedések elfogadására, amelyek szükségesek a szóban forgó irányelvnek a műszaki fejlődéshez és az élelmiszerekkel kapcsolatos általános uniós rendelkezésekhez való hozzáigazítására vonatkozó rendelkezések végrehajtásához. Ezenkívül a 2001/110/EK irányelv hatáskörrel ruházta fel a Bizottságot arra, hogy olyan módszereket határozzon meg, amelyek lehetővé teszik a méz említett irányelvnek való megfelelése ellenőrzését. E hatáskört felül kell vizsgálni.
- (8) A tisztességes kereskedelmi gyakorlatok biztosítása, a fogyasztók érdekeinek védelme és a vonatkozó elemzési módszerek meghatározásának lehetővé tétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a méz virág- vagy növényi eredetére vonatkozóan, valamint az idegen szerves anyagok eltávolítását követően a virágpornak a szűrt mézben való minimális tartalmára vonatkozóan a „jelentős részben” kritérium mennyiségi paramétereinek meghatározása céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

- (9) A 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ elfogadását követően, amely az élelmiszer és takarmány termelésének, feldolgozásának és forgalmazásának minden szakaszára vonatkozik uniós és nemzeti szinten is, az élelmiszerekre vonatkozó általános uniós rendelkezések a 2001/110/EK irányelv hatálya alá eső termékekre közvetlenül alkalmazandók. Következésképpen már nem indokolt, hogy a szóban forgó irányelvnek az élelmiszerekre vonatkozó általános uniós rendelkezésekhez való hozzáigazításához szükséges hatáskörrel a Bizottság rendelkezzen. Ezért a szóban forgó hatáskört a Bizottságra ruházó rendelkezéseket el kell hagyni.
- (10) A 182/2001/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² elfogadását követően célszerű a 2001/110/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseinek e rendelethez való hozzáigazítása.
- (11) Célszerű egy 12 hónapos átültetési időszakot megállapítani arra vonatkozóan, hogy a tagállamok elfogadhassák az ezen irányelv által módosított 2001/110/EK irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket. Ezen időszak végéig a 2001/110/EK irányelv követelményei az ezen irányelvvel bevezetett módosítások nélkül alkalmazandók.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (12) Megfelelő átmeneti intézkedéseket kell hozni azon élelmiszeripari szereplők érdekeinek figyelembevétele érdekében, akik az ezen irányelvvel módosított 2001/110/EK irányelv átültetésére elfogadott nemzeti rendelkezések hatálybalépését megelőzően alkalmazandó követelményekkel összhangban hozzák forgalomba és címkézik termékeiket. Ezért lehetővé kell tenni, hogy az e rendelkezések alkalmazása előtt forgalomba hozott vagy felcímkézett termékek a készletek kimerüléséig tovább forgalmazhatók legyenek.
- (13) A 2001/110/EK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell.
- (14) Mivel a Bizottságra történő hatáskör-átruházáshoz kapcsolódó módosítások csak a Bizottság hatáskörét érintik, azokat a tagállamoknak nem kell átültetniük.
- (15) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen azt, hogy kimondja, hogy a virágpór, amely a méz természetes alkotóeleme, nem tekinthető a méz összetevőjének, hogy pontosítsa a címkézési követelményeket azon esetekben, amikor a méz egynél több tagállamból vagy harmadik országból származik, valamint hogy felülvizsgálja a jelenleg a Bizottságra ruházott hatáskört – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk
Módosítások

A 2001/110/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk (4) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) azon származási országot vagy országokat, ahol a mézet begyűjtötték, jelzik a címkén.

Az első albekezdés sérelme nélkül, ha a méz több tagállamból vagy harmadik országból származik, a származási országok feltüntetését – az esetnek megfelelően – az alábbi elnevezések egyikével lehet helyettesíteni:

- „EU-országokból származó mézkeverék”,
- „EU-n kívüli országokból származó mézkeverék”,
- „EU-országokból és EU-n kívüli országokból származó mézkeverék”.

2. A 2. cikk a következő ponttal egészül ki:

„5. A virágpor, amely a méz természetes alkotóeleme, nem tekinthető az ezen irányelv I. mellékletében meghatározott termékek összetevőjének az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet* 2. cikke (2) bekezdésének f) pontja értelmében.

* Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).”

3, A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

(1) Ezen irányelv 9. cikkének második bekezdése alkalmazásában, a nemzetközi előírások és a műszaki fejlődés figyelembevételével a Bizottság a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel* összhangban álló végrehajtási jogi aktusok révén meghatározhatja azokat a vizsgálati módszereket, amelyek segítségével lehetővé válik annak ellenőrzése, hogy a méz megfelel-e ezen irányelv rendelkezéseinek. E végrehajtási jogi aktusokat ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően kell elfogadni. E módszerek elfogadásáig a tagállamok – amikor csak lehetséges - nemzetközileg elfogadott, megalapozott vizsgálati módszerekkel (mint pl. a Codex Alimentarius által jóváhagyott módszerek) ellenőrzik ezen irányelv rendelkezéseinek betartását.

- (2) A tisztességes kereskedelmi gyakorlatok és a fogyasztói érdekek védelmének biztosítása, valamint a vonatkozó elemzési módszerek kidolgozásának lehetővé tétele érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 6. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv kiegészítésére az alábbiakra vonatkozó mennyiségi paraméterek meghatározásával:
- a) a méznek a 2. cikk (2) bekezdése b) pontjának első francia bekezdésében említett virág- vagy növényi eredetére vonatkozóan a „jelentős részben” kritérium; valamint
 - b) az I. melléklet 2. b) viii. pontjában említett idegen szerves vagy szervetlen anyagok eltávolítását követően a virágpornak a szűrt mézben való minimális tartalma.

E felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban a Bizottság megfelelő átmeneti szabályozásról rendelkezik a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alkalmazási időpontját megelőzően forgalomba hozott termékek számára.

* Az Európai Parlament és a Tanács 882/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről (HL L 165, 30.4.2004, o. 1)”

4. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
- (2) A Bizottságnak a 4. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időszakra szól ...⁺-tól/től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 4. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

⁺ HL: Kérjük, illessze be ezen módosító irányelv hatálybalépésének dátumát.

- (5) A 4. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.””

5. A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„7. cikk

- (1) A Bizottságot a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet* 58. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság (a bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet** értelmében vett bizottság.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

* Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31, 1.2.2002, o. 1).

** Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról. (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.)”

6. A II. melléklet harmadik bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Az I. melléklet 2. b) viii. pontjának sérelme nélkül sem a virágport, sem a méz egyéb alkotóelemét nem lehet kivonni a mézből, kivéve, ha ez az idegen szerves vagy szervetlen anyag eltávolításakor elkerülhetetlen.”

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy 1. cikk 1., 2. és 6. pontjának, illetve a 3. cikknek megfeleljenek. A tagállamok e rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett rendelkezéseket ...⁺-tól/-től alkalmazzák.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a dátumot: az irányelv hatálybalépése után 12 hónappal.

3. cikk

Átmeneti intézkedések

Azok a termékek, amelyeket ...⁺-át/-ét megelőzően hoztak forgalomba vagy címkéztek a 2001/110/EK irányelvvel összhangban, a készletek kimerüléséig továbbra is forgalmazhatók.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

⁺ HL: Kérjük, illessze be a dátumot: az irányelv hatálybalépése után 12 hónappal.